दीप्तीपली: मंद्रग्रायाद्यकां मूधरनामकम्॥" इति भूषरयक्तम्॥

"यलं डमर्च मं खात्तत स्थालोमें दिते मुखे।" इति डमर्यन्तम्। इति भावप्रकाणः॥ (तथात्र। "अन्यस्त्रातु कर्त्तया गोक्तनाकारसित्तभा। सेव हिदान्तिता मध्ये गम्भीरामारकोत्तिता॥"

"ही भागी तु सदुग्धस्य एकावस्त्रीकस्तिका। लोडिकिइस्य भागेकं श्वेतपाषायभागिकम्॥ नरकेश्यमं किस्वित् छागीदुग्धेन पेषयेत्। माषद्वयं दृष्टं महीं तेन स्वां सुसम्पृदाम्॥ श्रोषयिता रसं चित्रा तत्कस्कै; सन्धि वेपयेत्। रौडस्या समास्त्राता सम्यक्पारस्साधिका॥"

इति ऋषायन्त्रम् ॥ ॥ ॥ "वाजुकापूरितं भाष्कं तन्त्रध्ये स्तत्वं चिपेत्। रसं ऋषागत्त्वेत भाष्कं साविण रोधयेत्॥ लिप्ता च्ह्नवर्णे: सन्धं पाचयेचुच्चिकासिना। बाजुकायन्त्रमेतिह्न योजयेदसक्तीशि॥"

इति वालुकायन्त्रम् ॥ "तिथंक्ककं काचकुष्यागिनयेत् क्ल्पभाकंकैः। तिथंक्कलापचेत् भाकं वक्तयन्त्रमिति स्तुतम्॥" इति वक्यन्त्रम् ॥

"जहाँ धः संपुटाकारं तक्त्रध्ये रससंस्थितम्। कवचीयलामेतद्वि रसादिद्रव्यसाधनम्॥"

इति कवचीयन्त्रम् ॥ *॥
इति वैद्यक्तरसेन्द्रसारसंग्रदे जारणाद्यधिकारे॥
चिकित्सोपयग्यपरयन्त्रविद्तियया, — =

"यलप्रतमेकोत्तरमच इसमेव प्रधानतमं यलाणामवगच्छ। किं कारणम्। यसाहसाहते यलाणामप्रहत्तिरेव तद्धीनलाद्यलककेणाम्। तच मनः प्रशादाधकराणि प्रत्यानि
तेषामा इर्णोपायो यन्त्राणि। तानि घट्पकाराणि। तद्यणा। स्वित्तवयन्त्राणि। सन्दं प्रयन्त्राणि। ताजयन्त्राणि। नाड्रीयन्त्राणि।

प्रानाकायन्ताका। उपयन्ताक चेति ।
तच चतुर्विप्रति: खिक्तकयन्त्राक्ष। हे सन्दं प्रयने। हे एव तालयने। विप्रतिन्हेष्य:। खडाविप्रति: प्रानाकाः। पद्मविप्रतिहपयन्त्राक्ष ।
नानि प्रायप्रो नौहानि भवन्ति तत्प्रतिरूपकाक्षि चा तदलामे। तच नानाप्रकाराकां
यालानां स्थापित्रकां सुखेर्मुखानि यन्त्राकां
पायप्र: सहप्रानि तस्तात् तत्सारूप्यादामादुपदेणादन्ययन्त्रभीनादुयुक्तित्व कारयेत्।

पदेशात्त्र्ययन्त्रदर्शनाद्रयुक्तितस्य कारयेत्। ममास्तिति यन्त्रायि खर्झन्त्रमुखानि च। खुड्टानि सुरूपाणि सुग्रहायि च कारयेत्॥

तत्र विक्तियनाग्यशह्याङ्गलप्रमाणानि सिंह्याप्रदेकतरस्त्रस्त्त्रदेशिमार्जारस्वाल-स्त्रों स्वाक्तकत्वकङ्कररस्वासभासप्रभ्रमात्व-जूक्षिस्त्रियेनग्रस्त्रीस्थ्यस्त्रराजाञ्जिककांव-भञ्जनविस्त्रस्त्रस्त्राति मस्तराङ्गतिभिः कोले-रव्यहानि स्तेरङ्क्ष्यवहारुक्तवारङ्गाग्यस्थि-विवरुष्योहर्षाप्रस्त्रम्ते । ॥। सानग्रहो- वित्यहक्ष सन्दंशी घोड्याङ्गुली भवतस्त्रमास-सिराक्षायुगतप्रक्योङ्करणार्थसुणहिस्स्ति।

तालयन्त्रे द्वाद्याङ्गुले मत्यतालुवदेकताल हि-तालके कर्यनायानाङ्गेयाच्यानामाङ्ग्यार्थम्। नाङ्गेयन्त्राण्यनेकप्रकाराण्यनेकप्रयोजनाच्यक-तोस्रखान्यभयतोस्रखानि च तानि स्रोतोगत-प्राच्योद्धर्यार्थं रोगद्यनार्यमाच्य्यार्थं क्रिया-सौकर्यार्थंचिति तानि स्रोतोहारपरिकाङानि यथायोगपरिकाङ्गीर्थाण्य

भगन्दराभ्रोधनुँदत्रयवस्तुत्रत्तरविक्तम्बचहिहद-कोदरधूमनिबह्वप्रकायसिबहगुदयन्त्राययनातु-खन्नयन्तायि चोपरिष्ठाहस्त्रामः।

य्यानाविष्यास्यापं नानाप्रकाराणि नाना-प्रयोजनानि यथायोगपरियाष्ट्रशिषां च तेषां गळ्पदशरपुक्षसपंप्रयाविष्यस्थि हे हे एषया-यूहनचाननाष्ट्रयार्थसुपपदिश्चेते। मस्रदन-मानसुखे हे निष्दानताये सोतोगतप्रक्योह-र्यार्थम्। षट्कापंचिकतोष्णीयाशि प्रमाच्चेन-क्रियास्। चीणि द्यांकतीनि खक्षसुखानि चारौषधप्रविधानार्थम्। चौग्यम्यानि चास्व-वदनानि चौग्यक्षप्रवदनानि षड्वाध्यक्षेत्रख-मिप्रतानि। नासाव्देवहर्यार्थमेनं कोलास्थि-दक्षमाचसुखं खक्षतीच्छोष्टम्। स्वज्ञनाथभिनेकं कलायपरिमक्डनस्थतो सक्काष्यम्। स्व-सागविश्योधनार्थमेनं मानतीपुष्यवन्तास्यप्रमाय-परिमक्डनमिति।

जपयन्त्राय्यपि रज्ज्वेशिकापङ्गमेनान्वस्कृत-स्तावस्त्राञ्जेलाञ्च-सङ्गर-पाश्चिपाद-तलाङ्गुलि-जिङ्गा-दन्तनसमुख-वालाश्वकटक्रमाखाञ्जोवन-प्रवाष्ट्रस्यां स्वाम्यानि चारासिमेवजानि चेति।

यतानि देवे सर्वसिन् देवस्यावयवे तथा।
सन्वी कोर्छ धमन्यास्य यथायोगं प्रयोजयेत्॥
यन्त्रकमीाि तु निर्धातनपूर्यावन्यन्युवनक्तनकालनविवननविवर्यापीड्नमागेविष्णोधनविकवैवाहर्यास्नोज्ञमनविनमनभञ्जनोक्त्रयनाक्ष्योध्यदार्यास्नोज्ञमनविनमनभञ्जनोक्त्रयनाक्ष्योध्यदार्यास्नोज्ञमनविनमनभञ्जनोक्त्रयमाक्रावीववार्यास्वास्त्रयम्यास्नमप्रमान्यनानि चतुर्विस्तिः॥

खनुहार चापि विभन्नेद्यन्त्रक्षमाथि बृहिमान्। खनं ख्येयविकच्यत्वाच्छ्त्यानामिति निष्यः॥ तनातिस्यूनमसारमितदी चैमितङ्ग्रसम्याष्टि विषमयाष्टि वक्षं ग्रिथिनमशुक्तं स्टुकीनं स्टुसुखं स्टुपाप्रमिति दाद्य यन्त्रदेशाः। एते दीचे विनिम्भुक्तं यन्त्रमसाद्याङ्गुनम्। प्रमन्तं भिष्ठना क्षयं तहि कम्मसु योजयेत्॥ द्रम्यं चित्रस्यायेन्तु गूणं कङ्गसुखादिभः। निष्टेरेन् प्रनः प्रकां प्रकार्यक्तियोच्या॥

विवर्णते साध्ववग्राष्ट्रते च प्रक्यं विग्रज्ञोहरते च यसात्। यन्त्रेव्वतः कष्ट्रस्यं प्रधानं स्थानेष्ठ सर्वेव्वविकारि चैव॥" इति सुम्रुते स्वनस्थाने सप्तमेश्थाये॥॥॥ गोलाधायोत्तयकाशि यथा,—
"अथ यक्ताधायो चाखायते। तनाहौ तहा
रम्मप्रयोजनमादः।
हिनगतकालावयवा ज्ञातुमध्यायतो विना
यक्तै:।

वच्ची यन्त्राणि ततः स्मुटानि संचीपतः कति-चित्।

गोनो नाड़ीवलयं यिट: ग्रङ्कुचैटी चक्रम्। चापंतुर्ये फलकं धीरेकं पारमाधिकं यन्त्रम्॥" "अथ प्रथमं गोलयन्त्रमाद्य। अपटत्तगरविचिद्धं चितिचे धला कुचेन

संसक्ती। नाड़ीहत्ते विन्दुं कला धलाय जनसमं चिति-जम् ॥

र्विचिद्धस्य च्हाया पतित कुमध्य यथा तथा विश्वत ।

उडुगोर्ने कुनविन्होर्मधे नाची दुयाताः सु:।"
"अय नाड़ीवनयमाहः।

चपरते कुननमें नमं चायो खगोननिनानः। भूखं धुनयिष्ट्यं चकं वर्षा निनोद्ये चाहुरम् ॥ चक्तेयेरीभायासुद्येश्वं न्यस्य नाहिना ज्ञेयाः। इस्टब्हायास्ट्रयं न्नरिय नमं प्रभायाच ॥

चक्तयराभायासुद्यश्य न्यस्य नाहिना ज्ञयाः।
इरच्छायास्यंगन्तरेश्य लयं प्रभायाष् ॥
केनिचदाधारेण ध्रुवाभिसस्यकीलकेश्च धृते।
स्राध्या कीलच्छायातलमध्ये स्रुनेता नाचः॥"
चित्रिवायन्त्रलच्यादिनं चटीयन्त्रप्रस्टे दर्धम्॥
"स्राध्य ध्रङ्गम् ॥
[प्रदूः।
समतलमक्त्रकपरिधिश्चमिसिही दन्तिदन्तः।
तच्छायातः प्रोक्तं ज्ञानं दिग्देप्रकालानाम्॥
इति प्रश्नुयन्तम्॥

जय चक्रमाइ। चक्रं चक्रांग्राङ्कं परिधी अध्यक्षकादिकाधारम्। धाची चिभ खाधारात् कक्ष्या भाई ४च

तमध्ये स्वचार्यं चित्राकां भित्रखनिमिनं धार्यम्। भूमेवन्नतभागास्त्रचार्यस्थायमः । तत्खाद्वान्तम् नता उन्नतस्वसंग्रयीकतं सुर-

बुर्लोबर्ताश्यमक्तं नाचाः स्थूलाः परैः प्रोक्ताः॥"
"ब्यथ वेधेन यहचानमाह।

"पेनचंपुष्याक्तिमवार्गानाच्च दयं ने मिगतं यथा खात्।
दूरेश्नरेश्चेषुभिक्षचरौ वा
तथान यन्तं सुधिया प्रधार्यम् ॥
ने मिखड्यान्त्रातं प्रप्रखेत्
खेटच धिक्षास्य च योगताराम्।
ने स्वक्ष्योरच युनोस्तु मध्ये
येशं प्रा: स्थिता भन्नवनो युत्तन्ते:॥
प्रवक् स्थिते नेश्य पुरःस्थिते तेचोनो भुवः खात् खचरख सुत्तम्॥"
य चापं तुवैगोनं चाइ।

"अय चापं तुवैगोलं चाहा। दलीकृतं चक्रत्यस्थित चापं जोदकृष्णकं खलु तुवैगोलम् ॥"